

DE JAUNTING-CAR IN P'TIT BONHOMME

PETER VINK

In het boek *P'tit Bonhomme*, waarvan onlangs een fraaie versie in het JVG-fonds verscheen, wordt door Jules Verne de *jaunting-car* beschreven (zie blz. 70 van het boek):

Het voertuig wordt “car” genoemd, omdat het een open, vierwielige wagen is, en men voegt er “jaunting” bij, omdat de reizigers er met de ruggen naar elkaar toe opzitten, meestal geleund tegen enige koffers. Stel u voor een dubbele bank, zoals men die dikwijls op wandelwegen aantreft, bevestig hieronder een paar wielen, benevens een plank een weinig lager, om de voeten op te zetten, stapel boven op de leuning van de goederen der passagiers en gij hebt het voertuig, dat over het algemeen in Ierland gebruikt wordt. Het is weinig geriefelijk en men ziet ook nooit meer dan ene zijde van het voorbijtrekkende landschap; het grootste ongemak is echter, dat het voertuig niet overdekt is, waardoor de reizigers dus of aan de brandende stralen der zon, of aan de regen zijn blootgesteld.

Tot zover de schrijver van dit verhaal dat in het laatste kwart van de 19^e eeuw speelt.

In het boek is een gravure opgenomen waarin deze jaunting car in vol bedrijf wordt getoond. Met telt aan de rechterzijde zeker een vijftal passagiers, terwijl er ook aan de andere kant nog een passagier zichtbaar is. Ook de hoog opgestapelde bagage trekt de aandacht. Jules Verne schrijft dat dit een 10-persoons wagen is.

Tijdens onze rondreis door Canada in de zomer van 2006 bezochten mijn vrouw en ik het Remington Carriage Museum in Cardston, Alberta. Tot mijn grote verrassing stond daar een echte jaunting car, volgens het bijschrift gefabriceerd door Williams, Cork, Ierland, ca. 1900. Het voertuig biedt plaats aan 4 passagiers en een koetsier, en wordt getrokken door 1 paard.

Als de grotere uitvoeringen, zoals in *P'tit Bonhomme* beschreven, echt bestaan hebben dan dateren deze uit het begin van de 19^e eeuw.

In Killarney, Ierland, kan men tegenwoordig met de vier- of zespersoons jaunting cars een toeristische rondrit maken. In die variant zit men meestal met de gezichten naar elkaar toe.

P. Vink, oktober 2007

Foto uit het museum in Canada

Gravure uit *P'tit-Bonhomme*

Jaunting car (bron: Wikipedia)